

Miljöprövningsdelegationen

Beslut

Datum
2021-06-23

Diarienummer
551-4614-2021
Anläggningsnummer
885-246

1(26)

Munkhyttan Vindkraft AB
Gradgatan 2
543 50 VARA

bladsvenarne@gmail.com

Tillstånd till uppförande och drift av vindkraftsanläggning Munkhyttan, Lindesbergs kommun.

Kod enligt miljöprövningsförordningen (2013:251): 40.90

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Örebro län lämnar Munkhyttan Vindkraft AB (bolaget), 559082-8025, tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken och 9 kap. miljöbalken för uppförande och drift av gruppstation för vindkraft på fastigheterna Munkhyttan 1:7 och Torphyttan 6:3 i Lindesbergs kommun. Verken ska placeras enligt karta, bilaga 1.

Tillståndet omfattar uppförande och drift av maximalt 3 vindkraftverk och tillhörande anläggningar. Totalhöjden på vindkraftverken får uppgå till maximalt 220 meter.

Tillståndet gäller 35 år från det att tillståndet vunnit laga kraft.

Miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen.

Villkor

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad sökanden har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. Vindkraftverken får placeras inom en radie av 50 meter från respektive turbinposition angivna i bilaga 1.
3. Förslag till slutlig placering av vindkraftverk, väg- och ledningsdragningar, placering av uppläggnings- och uppställningsytor och transformatorstationer för vindkraftens behov ska lämnas till tillsynsmyndigheten för samråd senast tre månader innan anläggningsarbetena påbörjas. Dessa får dock påbörjas tidigare, så snart ett sådant förslag har godkänts av tillsynsmyndigheten.

Ritningar över slutlig utformning av gruppstationen ska ges in till tillsynsmyndigheten inom tre månader från det att anläggningsarbetena avslutas.

2021-06-23

551-4614-2021

4. Vägar och montageplatser/fundamentsplatser ska utföras enligt bilaga 2 för det som gäller vägar montageplatser/fundamentsplatser gällande vindkraftverk 1b, 2 och 3c.
5. Ingen byggnation av vägar, montageplatser/fundamentsplatser eller vindkraftverk får ske mellan 1 juni och 15 juli.
6. Schaktningsarbeten i anslutning till vattendrag och bäckar får utföras endast vid torrperioder eller lågvatten.
7. Flytande vägar ska byggas så att grundvattenytans nivå inte påverkas.
8. Nya diken som är djupare än 20 cm får inte anläggas när vägar byggs ut.
9. Vindkraftverken ska ges en enhetlig utformning och färgsättning. Reklam får ej förekomma på verken.
10. Hinderbelysning ska avskärmas och nedregleras till lägsta intensitetsnivå enligt gällande föreskrifter. Blinkande ljus på vindkraftverken ska synkroniseras inom verksamhetsområdet.
11. Den ekvivalenta ljudnivån från verksamheten får utomhus vid bostäder inte överstiga 40 dBA.

Den ekvivalenta ljudnivån ska kontrolleras genom närfältsmätningar och beräkningar eller immissionsmätningar. Inom ett år från det att vindkraftsanläggningen tagits i drift ska en kontroll av den ekvivalenta ljudnivån utföras. Metod för detta ska lämnas in till tillsynsmyndigheten för godkännande/framgå i förslaget till egenkontrollprogram. Kontroll ska därefter ske så snart det föreligger förändringar i verksamheten som kan medföra ökade ljudnivåer, dock minst en gång var femte år alternativt när tillsynsmyndigheten anser att kontroll av ljudnivån är befogad.

12. Rörliga skuggor från vindkraftsanläggningen får inte överstiga 8 timmar per år på störningskänslig plats vid bostäder. Som störningskänslig plats räknas uteplats, eller en yta på 25 m², som används för till exempel rekreation, vila eller arbete, i anslutning till bostäder.

Kontroll av villkoret ska utföras genom att den faktiska skuggtiden ska beräknas och/eller mätas för de bostäder som teoretiskt kan utsättas för rörliga skuggor överstigande 8 timmar per år.

13. Kemiska produkter och farligt avfall ska hanteras och förvaras på ett sådant sätt att eventuellt spill och läckage samlas upp och tas om hand. Kärll ska vara noggrant märkta med sitt innehåll.
14. Före driftsättning av vindkraftverken ska bolaget sätta upp varningsskyltar med information om risk för iskast och nedfallande delar. Skyltarnas placering och utformning ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten.
15. Förslag på kontrollprogram omfattande anläggningsarbeten ska lämnas in till tillsynsmyndigheten minst sex veckor innan arbetena påbörjas.

2021-06-23

551-4614-2021

Kontrollprogram för verksamheten i sin helhet ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast sex månader efter det att tillståndet tagits i anspråk eller vid den senare tid som tillsynsmyndigheten bestämmer.

16. Bolaget ska senast en månad efter det att anläggningsarbetena är slutförda anmäla detta till tillsynsmyndigheten. Monterings-, uppställnings-, upplagsytor och liknande, som inte behövs för driften av anläggningen, ska återställas inom ett år från det att anläggningsarbetena har avslutats. Detta gäller inte ytor som markägaren önskar behålla. Återställningen ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten.

I de fall inte hela anläggningen enligt tillståndet uppförs samtidigt ska återställning ske i de delar som uppförts. Det ska i de fallen ske senast ett år efter anläggningsarbetenas avslutande på respektive plats inom verksamhetsområdet.

17. När verksamheten, dvs. driften av ett eller flera vindkraftverk, slutligen upphör ska bolaget inom sex månader till tillsynsmyndigheten redovisa en avvecklingsplan. I planen ska bland annat redovisas hur och inom vilken tid vindkraftverket/-en ska nedmonteras och omhändertas samt hur marken ska återställas. Planen ska godkännas av tillsynsmyndigheten. Avvecklingen ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten och vara genomförd i sin helhet vid tillståndstidens utgång.

Åtgärder för återställande av området ska vidtas vid nedläggning av verksamheten. Verksamheten ska anses som nedlagd om elproduktion inte har bedrivits under ett år, eller om giltigt tillstånd inte föreligger. Området ska vara återställt senast 35 år efter den dag då tillståndet vunnit laga kraft. Som nedlagd verksamhet räknas även del av anläggningen, såsom enskilda vindkraftverk, som tas ur drift innan huvuddelen av verksamheten läggs ned.

Senast två år efter det att verksamheten har lagts ned ska berörda verk, med tillhörande utrustning ha avlägsnats, om inte tillsynsmyndigheten medger annat.

18. Bolaget ska ställa säkerhet för efterbehandling och andra återställningsåtgärder som verksamheten kan föranleda med 1 000 000 kronor per vindkraftverk. Säkerheten ska godkännas av Miljöprövningsdelegationen innan tillståndet får tas i anspråk och anläggningsarbeten påbörjas. Säkerheten ska vart femte år efter det att säkerheten ställts upp räknas efter konsumentprisindex med basåret 2021.

Verkställighet

Miljöprövningsdelegationen bifaller bolagets yrkande om verkställighetsförordnande. Tillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte har vunnit laga kraft men först när en säkerhet har godkänts av Miljöprövningsdelegationen.

2021-06-23

551-4614-2021

Bolaget ska meddela tillsynsmyndigheten när tillståndet tas i anspråk.

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen överläter med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att vid behov besluta om ytterligare villkor avseende:

1. Slutlig placering av vindkraftverken och anläggande av vägar enligt villkor 3-8
2. Varningsskyltars placering enligt villkor 14
3. Återställning enligt villkor 16
4. Avveckling av vindkraftverk enligt villkor 17

Igångsättningstid

Vindkraftverken ska vara tagna i drift senast sju år efter det att detta beslut vunnit laga kraft. Tillståndet upphör annars att gälla för de verk som inte tagits i drift.

Kungörelsedelgivning

Kungörelse om detta beslut införs inom 10 dagar från datum för beslutet i Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidningen Nerikes Allehanda. Beslutet hålls tillgängligt hos samhällsbyggnadsförvaltningen i Lindesbergs kommun till och med den 28 juli 2021.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Bolagets vill etablera en gruppstation för vindkraft vid Munkhyttan.

Tidigare beslut

Miljöprövningsdelegationen avslog den 11 oktober 2020 bolagets ansökan om vindkraftpark av totalt 6 verk på fastigheterna Munkhyttan 1:7 och Torphyttan 6:3 i Lindesbergs kommun (dnr 551-2957-2018). Miljöprövningsdelegationen bedömde sammanfattningsvis att det finns en beaktansvärd risk för att en etablering av vindkraftverk i området medför skada på den starkt skyddade asknätfjärilen och att bolaget inte har visat att den valda platsen uppfyller kraven på lämplig lokalisering enligt 2 kap. 6 § miljöbalken. Bolaget överklagade beslutet till mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt.

Mark- och miljödomstolen ändrade genom dom den 14 december 2020 (mål nr M 7863-19) beslutet på så sätt att domstolen förklarar att verksamheten avseende tre vindkraftverk på fastigheten Torphyttan 6:3 enligt de alternativa positionerna 1b, 2 och 3c, med toleransområde om högst 50 meter, är tillåtlig samt återförvisade målet till länsstyrelsen för fortsatt handläggning i den delen. Länsstyrelsen sökte prövningstillstånd hos Mark- och miljööverdomstolen som den 20 maj 2021 (mål

2021-06-23

551-4614-2021

nr M 253-21) beslutade att inte ge prövningstillstånd, varmed Mark- och miljödomstolens dom vann laga kraft .

Sammanfattning av vad mark- och miljödomstolen anförde i sin dom

Lagstiftning och praxis innebär att det ställs höga krav på sökandens tekniska och vetenskapliga underlag samt på de analyser och bedömningar som utifrån detta material görs avseende risk för påverkan på Natura 2000-områden och de skyddade fjärilsarterna. De krav på utredning som följer av unionsrätten är stränga. Av praxis i mål om tillstånd till bergtäkter m.m. framgår också att det kan vara svårt att visa att en grundvattenbortledning inte innebär skada på ett Natura 2000-område och dess skyddsvärda arter. Beviskravet kan inte ställas så högt att det är omöjligt att med rimliga resurser uppfylla kravet. I ett fall som detta, där fjärilsarterna är mycket skyddsvärda, ställs dock höga krav på sökandens utredning.

Mark- och miljödomstolen anser att bolaget på ett tillfredsställande sätt har inventerat fjärilsarterna, kartlagt de aktuella områdenas förutsättningar för anläggande av vindkraftverken, genomfört hydrogeologisk utredning samt utförligt beskrivit hur vägar och uppställningsytor (inklusive fundament för verken) kommer att anläggas. Bolaget har också redovisat vissa skyddsåtgärder och försiktighetsmått.

Mark- och miljödomstolen bedömer att det inte framkommit något hinder för att, i de sträckningar där det finns en risk för att grundvattenströmningen skulle kunna påverkas, kunna anlägga vägar som ”flytande vägar” på det sätt som är beskrivet i ansökan och dess kompletteringar. Bolaget har preciserat på vilka sträckor flytande vägar behövs. Det är sammantaget fråga om en mindre del av de vägar som behövs för de sex verken. Domstolen bedömer vidare att diken med ett djup om 0–20 cm inte har någon påverkan på grundvattenförhållandena i området, eftersom diken ligger ovanför grundvattnet. De planerade vägtrumorna anläggs vid befintliga diken och har därför ingen påverkan på grundvatten. Domstolen bedömer därutöver att avlägsnande av vegetation, med hänsyn till att det berör en liten andel av delavrinningsområdets yta, kommer att ha en obetydlig påverkan på grundvatten.

Vägarna och uppställningsytorna utgör sammantaget en mycket liten del av de aktuella delavrinningsområdena. Vid bedömningen är det av större betydelse i vilken mån man, i de områden där grundvatten ligger nära markytan, genom att anlägga vägar avleder grundvatten via diken eller på annat sätt. De preciseringar av utförandet av vägar som gjorts av bolaget efter sammanträdet kan villkorsregleras. Det behövs också ett funktionsvillkor om att flytande vägar ska byggas så att grundvattenytans nivå inte påverkas. Syftet med ett sådant villkor är att möjliggöra lokal infiltration av nederbörd och se till att markvatten eller grundvatten inte avleds. Vidare bör det införas ett villkor om att nya diken som är djupare än 20 cm inte får anläggas när vägar byggs ut. Mark- och miljödomstolen anser att bolaget har visat att det har kunskap och övriga förutsättningar att följa

2021-06-23

551-4614-2021

villkor om att anlägga vägar och uppställningsytor i enlighet med de beskrivningar som redovisats i målet.

Med hänsyn till hur projektet ska genomföras bedömer mark- och miljödomstolen att anläggandet av vägar kommer att ha en obetydlig, i praktiken omätbar, påverkan på grundvattenförhållandena i berörda områden, inklusive Natura 2000-områdena. Mark- och miljödomstolen konstaterar vidare att inget av de sex verken ska placeras i ett område där grundvatten ligger nära markytan.

Uppställningsytorna är placerade i områden där regnvatten rinner av åt sidorna men ändå bildar grundvatten på i allt väsentligt samma sätt som om ytorna inte hade anlagts. Uppställningsplatsernas utbredning, 1 400–1 800 kvadratmeter per vindkraftverk, är inte så stor att hydrologin i området skulle påverkas mer än marginellt.

Vid en samlad bedömning av utredningen kommer mark- och miljödomstolen fram till att anläggandet av vägar och övriga anläggningar för vindkraftverken riskerar att endast obetydligt, närmast teoretiskt, påverka grundvattenförhållandena i områdena, inklusive Natura 2000-områdena. Det är dock rimligt att kräva en lokalisering enligt de alternativa lokaliseringar som innebär ett toleransområde om högst 50 meter. Med utgångspunkt från en villkorsreglering med krav på att utföra anläggningen enligt bolagets preciseringskrav, berättigar underlaget vidare till slutsatsen att anläggningen endast innebär en obetydlig, närmast teoretisk, risk för negativ påverkan på de mycket skyddsvärda fjärilsarterna. Det finns således inte någon konkret risk att fjärilsarterna kommer att skadas av verksamheten.

Mark- och miljödomstolen bedömer att det för samtliga sex vindkraftverk krävs tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken avseende Natura 2000-områdena Munkhyttan, Spångabäcken och Spångabäcken norra. Vindkraftverken 1b, 2, 3c, 4b, 5b och 6 är tillåtliga enligt 7 kap. 28 b § miljöbalken med avseende på påverkan på Natura 2000-områdena och de särskilt skyddsvärda arterna asknätfjäril och vädnnätfjäril. Däremot bedöms endast verken 1b, 2 och 3c vara tillåtliga vid en bedömning avseende påverkan på tjäder enligt artskyddsförordningen.

I detta fall har en tjäderspelsplats lokaliserats på myren Smörgåskärret där ett relativt stort antal tjädertuppar har observerats, nio stycken, i samband med inventeringen. Vid sammanträdet i domstolen har det framkommit uppgift om en avverkning som kan ha påverkat tjäderspelsplatsen. Mark- och miljödomstolen konstaterar dock att utgångspunkten vid prövningen är att det finns en större spelplats i södra delen av anläggningsområdet. Enligt den föreslagna placeringen av vindkraftverken ligger verk 4b cirka 400 meter norr om Smörgåskärret medan verk 5b och 6 ligger båda cirka 450 meter sydost respektive sydväst om kärret, mätt i karta från respektive vindkraftverk till mitten av Smörgåskärret. Det gör att spelplatsen hamnar mitt emellan dessa verk. Naturvårdsverket har i sitt yttrande påtalat att större spel är ovanliga och bör tillmätas särskilt stor betydelse. I detta

2021-06-23

551-4614-2021

fall anser Naturvårdsverket att det behövs ett skyddsavstånd mellan tjäderspelsplatsen och vindkraftverken, med tillhörande tillfartsvägar, på 1 000 meter.

Mark- och miljödomstolen konstaterar att spelplatsen hyser ett relativt stort antal spelande tjädrar och bedömer att det finns en påtaglig risk att tjäderspelsplatsen på Smörgåskärret kan komma att påverkas av driften av de närmaste vindkraftverken. Mark- och miljödomstolen bedömer i enlighet med Naturvårdsverkets synpunkter att det i detta fall är befogat med ett skyddsavstånd om 1 000 meter från den aktuella tjäderspelplatsen. Domstolen anser inte att det är tillräckligt med ett försiktighetsmått som innebär att byggnationer inleds tidigast 1 juni och avslutas före 31 januari, i syfte att undvika störning på tjäderspel. Det är inte heller i övrigt möjligt att med någon begränsning eller annat försiktighetsmått minska risken för påverkan på tjädrarna. Lokaliseringen av verken 4b, 5b och 6 är därmed olämplig vid en bedömning enligt 2 kap. 6 § miljöbalken. Det saknas därför förutsättningar att ge tillstånd till ansökan i dessa delar.

Sammantaget bedömer mark- och miljödomstolen att vindkraftverken 1b, 2 och 3c uppfyller de krav som ställs vid en lokaliseringsprövning enligt 2 kap. 6 § miljöbalken och vid en tillåtlighetsprövning i övrigt enligt miljöbalken. Länsstyrelsens beslut ska därför ändras beträffande dessa tre vindkraftverk och målet återförvisas till länsstyrelsen för fortsatt handläggning och villkorsreglering i den delen.

Samråd

Enligt miljöbedömningsförordningen (2017:966) antas verksamheten medföra betydande miljöpåverkan. Samråd har skett med Länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten Samhällsbyggnadsförvaltningen Bergslagen och med de enskilda som har antagits bli särskilt berörda av verksamheten. Samråd har även skett med övriga statliga myndigheter, den allmänhet och de organisationer som kan antas bli berörda. Samrådet har skett genom möte med myndigheter, annonsering i ortspressen, offentligt möte samt direktinformation.

Ärendets handläggning innan mark- och miljödomstolens dom

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning kom in till Miljöprövningsdelegationen den 17 maj 2018. Ansökan har kungjorts i ortstidningen Nerikes Allehanda och har remitterats till Trafikverket, Försvarmakten och Samhällsbyggnadsnämnden Bergslagen. Yttranden har kommit in från Länsstyrelsen, Samhällsbyggnadsnämnden Bergslagen, Försvarmakten, Trafikverket, Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen. Bolaget har fått tillfälle att bemöta yttrandena.

Se vidare under "Bakgrund" ovan.

2021-06-23

551-4614-2021

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning

Yrkande

Bolaget yrkar att tillstånd enligt miljöbalken meddelas till att uppföra och driva en gruppstation för vindkraft med därtill hörande anläggningar och kringutrustning. Gruppstationen ska i första hand bestå av högst sex vindkraftverk med en maximal totalhöjd av 220 meter med flyttmån av +/- 50 meter.

Bolaget yrkar vidare att Miljöprövningsdelegationen:

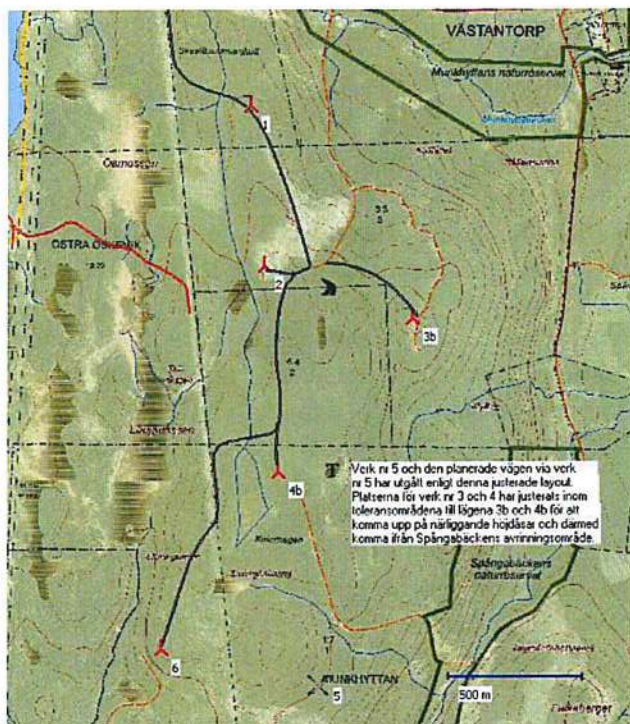
1. meddelar tillstånd att genomföra erforderliga grävnings- och sprängningsarbeten vid anläggning av vägar, kranplatser, uppläggningsplatser samt servicebyggnader.
2. meddelar tillstånd till att anlägga internt elledningsnät mellan vindkraftverken.
3. meddelar tillstånd till att tillverka betong från mobil betongenhet.
4. bestämmer igångsättningstiden enligt 22 kap. 25 § 2 st. sista meningen miljöbalken till sju (7) år från laga kraftvunnet tillstånd varefter tillståndet ska anses förfallet i de delar verksamheten inte satts igång inom denna tid.
5. bestämmer att tillståndet ska gälla i 40 år från det att det vunnit laga kraft.
6. att villkor föreskrivs i enlighet med de förslag som redovisas nedan.
7. godkänner miljökonsekvensbeskrivningen (MKB).
8. Förordar att tillståndet får tas i anspråk utan hinder av att domen inte vunnit laga kraft (verkställighetsförordnande)

I samband med prövningen i Mark- och miljödomstolen har bolaget lämnat ytterligare yrkande:

I andra hand har bolaget yrkat att beslutet ska ändras så att bolaget lämnas tillstånd enligt ansökan för vindkraftverk ett till fyra och sex. Bolaget har föreslagit att tillståndet ska förenas med villkor om att inga markåtgärder får utföras inom Spångabäckens avvattningsområde. Detta innebär att anläggningens utformning ändras så att vindkraftverk fem med tillfartsvägar inom avrinningsområdet utgår samt att vindkraftverk tre och fyra flyttas inom sitt toleransområde i enlighet med den till överklagandet bifogade kartan.

2021-06-23

551-4614-2021

Bolaget utvidgar ansökan att innefatta även tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken till miljöfarlig verksamhet i anslutning till Natura 2000-område.

Förslag till villkor

1. Om inte annat framgår av beslut ska verksamheten bedrivas i överensstämmelse med vad sökande uppgett eller åtagit sig i miljökonsekvensbeskrivningen eller i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. Bolaget ska senast i samband med byggsamrådet redovisa för kontrollmyndigheten vilken typ av verk som kommer att anläggas samt källjudnivå.
3. Bolaget ska senast en månad innan byggnads- och anläggningsarbeten påbörjas inlämna en anmälan om detta till tillsynsmyndigheten. Anmälan ska vara skriftlig och innehålla en beskrivning av de olika anläggningsmomenten.
4. Bolaget ska i god tid och senast 4 veckor före byggnationen påbörjas informera Försvarmakten och Luftfartsverket enligt Transportstyrelsens föreskrift 2016:95.
5. Kemikalier och farligt avfall ska hanteras på ett sätt som undviker att yt- och grundvatten förorenas.
6. Ljud från verksamheten ska begränsas så att den ekvivalenta ljudnivån från vindkraftparkerna i området inte överstiger 40 dB(A) under drift utomhus vid bostadshus mätt som frifältsvärde.
7. Den ekvivalenta ljudnivån ska kontrolleras vid en förstagångsbesiktning genom närfältsmätningar och beräkningar. Denna kontroll ska genomföras

2021-06-23

551-4614-2021

inom ett år från det att samtliga vindkraftverk levererar el till överliggande nät.

8. Kontroll genom närfältsmätningar och beräkningar ska därefter ska så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra att ljudnivåerna ovan överskrids eller efter tillsynsmyndighetens begäran.
9. Om ljudet överskrider gällande riktvärden efter vindkraftverkens uppsättning, ska åtgärder vidtas för att riktvärdet ska kunna efterlevas vid berörd fastighet.
10. Om olägenheter i form av skuggbildning uppstår vid bostadshus ska åtgärder vidtas för att begränsa den faktiska skuggbildningen till max 8 timmar per kalenderår eller 30 minuter per dag. Till bostad ska räknas befintliga uteplatser eller, om sådana saknas, ett område om 5x5 meter intill befintliga bostäder.
11. Vindkraftverken ska utrustas med hinderbelysning i enlighet med konsoliderad utgåva av TSFS 2010:155, dock utan krav på installation av OCAS eller liknande system.
12. Vindkraftverken ska ges en enhetlig utformning och färgsättning. Reklamanordningar får inte placeras på verken. Med reklamanordningar avses inte sedvanliga logotyper på vindkraftverkens maskinhus.
13. Anslutningsvägar till vindkraftverken, fundament och uppställningsytor ska utföras med så litet ingrepp i naturmiljön som möjligt och vars omfattning är förenligt med 2 kap. §7 miljöbalken.
14. Verksamhetsutövaren ska senast sex månader efter att tillståndet tagits i anspråk inlämna ett förslag till egenkontrollprogram till tillsynsmyndigheten.
15. När verksamheten inom ansökansområdet slutligen upphör ska verksamhetsutövaren skriftligen meddela tillsynsmyndigheten tidpunkten för detta. Inom sex månader från den meddelade tidpunkten ska verksamhetsutövaren till tillsynsmyndigheten redovisa en plan för hur och inom vilken tid vindkraftverken ska nedmonteras och omhändertas samt hur marken ska återställas. Planen ska godkännas av tillsynsmyndigheten.

I samband med prövningen i mark- och miljödomstolen har bolaget föreslagit ytterligare villkor:

16. Vägar och montageplatser/fundamentsplatser utförs enligt bifogad specifikation och karta, se bilaga 2.
17. Ingen byggnation av vägar, montageplatser/fundamentsplatser eller vindkraftverk får ske mellan 1 juni och 15 juli.
18. Schaktningsarbeten i anslutning till vattendrag och bäckar utförs endast vid torrperioder eller lågvatten.
19. Inga skogsbruksåtgärder och markarbeten inom 200 m från Smörgåskärret får ske mellan 15 februari och 15 juni.

I bilaga 2 har bolaget för olika längdsträckor närmare beskrivit åtgärder för att behålla den naturliga vatteninfiltrationen genom väggroppen till omgivande mark. Av redovisningen framgår att det planeras flytande väg dels vid en svacka om 20 m (norr om verk 1, del av avsnittet 0/000 m–0/110 m), dels vid ett dike (norr om verk 1, i slutet av avsnittet 0/110 m– 0/940 m), dels genom att skogsbilväg ersätts

av flytande dränerande väg. Det framgår också att bolaget planerar att anlägga en 600 mm vägtrumma i ett korsande dike i slutet av avsnittet 0/110 m–0/940 m. Därutöver planeras att anläggas flera diken med ett djup om 0–20 cm, som ligger ovanför grundvattenytan och är konstruerade så att de inte leder bort vatten från platsen.

Bolagets beskrivning av verksamheten

Bolaget söker för en vindkraftpark om maximalt 6 verk sydost om Munkhyttan, 6 km väster om Lindesberg och 8 km nordost om Nora. Vindkraftverken har en totalhöjd om högst 220 meter och planeras ha en uteffekt om 3–6 MW per verk.

Området för vindkraftsanläggningen domineras av intensivt brukad skogsmark med inslag av fuktigare marktyper. Området är utpekat som riksintresse för vindbruk och är flackt med mestadels små höjdvariationer. Ca 1 km norr om anläggningen finns närmaste hus och ca 1,4 km söder om anläggningen finns enstaka fritidshus.

Kostnaden för nedmontering av vindkraftverken beräknas till 305 000 kr per verk.

Miljökonsekvensbeskrivning

Munkhyttan ligger på en höjdås mellan Munkhyttan och Siggebohyttan. Marken inom etableringsområdet används för aktivt skogsbruk. I övrigt används området för jakt, svamp- och bärplockning, vandring och mountainbikecykling. Vandringsleden Bergslagsleden passerar väster om etableringsområdet. Ca 1,4 km nordost om närmaste verk ligger Munkhyttan med flera gamla byggnader och västerut på 4 km avstånd ligger Siggebohyttans Bergsmansgård som är riksintresset för kulturmiljövård. En bergtäkt är belägen ca 1,5 km österut. Öster om och i näraanslutning till projektområdet ligger naturreservaten Munkhyttan och Spångabäcken.

Kulturmiljö

Etableringsområdet ligger i ett område med långa traditioner av framställning av träkol. En arkeologisk utredning har gjorts som visar på ett antal kulturhistoriska lämningar och en fornlämning i området. Det finns flera spår av kolbottnar och rester av hemmanet Skvatthammarshult. Genom skyddsavstånd bedömer bolaget att vindkraftsparken kan byggas utan skada för kulturmiljö.

Buller

Ljudberäkningar för den ansökta parken samt kumulativ beräkning med den planerade intilliggande vindkraftsparken Siggebohyttan har utförts. Ljudfördelningen mellan sökt vindkraftpark och vindkraftpark Siggebohyttan har gjorts. Beräkningar visar att vid fastighet Fornbohyttan 2:12 får det maximala ljudvärdet från sökt vindkraftspark inte överstiga 34,2 dB(A) för att den samlade ljudnivån inte ska överskrida 40 dB(A).

2021-06-23

551-4614-2021

Skugga

Skuggberäkningar har utförts som visar att riktvärdet om max 8 timmar per år och 30 minuter per dag hålls. Beräkningar har gjorts med och utan vindkraftsparken Siggebohyttan.

Friluftsliv

Området består av brukad skogsmark där jakt och friluftsliv bedrivs. Vindparken kommer inte att begränsa tillgängligheten till området i någon större utsträckning.

Naturmiljö

Landskapet domineras av större sammanhängande barrskogsområden. På kulturpåverkad mark är inslaget av lövträd betydligt högre. Framförallt åt öster i naturreservaten Spångabäcken och Munkhyttan. Naturreservaten är lövträdsrika miljöer längs med bäckar och mindre vattendrag. Reservaten är framförallt avsatta för att skydda den starkt hotade asknätfjärilen som lägger sina ägg på ask och olvon vilka är vanligt förekommande i bäcksystemen.

En naturvärdesinventering inklusive hydrologisk bedömning har utförts samt inventering av larvkolonier av asknätfjäril och lämpliga livsmiljöer för asknätfjäril.

Inga områden har bedömts hysa högsta naturvärde. Verken har placerats på ett sådant sätt att de i de flesta fall inte alls berör områden med förhöjda naturvärden. Planerade vägar löper till största delen generellt genom områden som antingen inte bedömts hysa förhöjda naturvärden eller genom områden som har lägre naturvärden. Planerade vägsträckningar korsar ibland små skogsbäckar. Vid övertvärning av bäckmiljöer är det viktigt att detta görs på ett sätt som minimerar de hydrologiska effekterna, sannolikt är vägtrumma bästa alternativet vid övergång.

Fjärilar

Öster om projektområdet finns Munkhyttans och Spångabäckens naturreservat. Dessa naturreservat är också utpekade som Natura-2000 områden. I naturreservaten förekommer de rödlistade fjärilarna asknätfjäril, vädnnätfjäril och sotnätfjäril. Inga spånader av asknätfjäril har noterats i projektområdet. Inte heller miljöer som idag är lämpliga för asknätfjäril har hittats.

Det inventerade projektområdet är beläget centralt i asknätfjärilens utbredningsområde i Örebro län. Själva projektområdet med sin dominans av mer eller mindre täta barrskogsmiljöer är sannolikt svårforcerat för asknätfjärilen. I den typen av miljöer kan fjärilen använda sig av kraftledningsgator, öppna myrstråk, vägkorridorer och liknande för spridning. Den förstärkning av skogsbilvägnätet i projektområdet som planeras i samband med vindkraftsetablering skulle möjligen kunna få en positiv effekt på asknätfjärilens möjlighet att förflytta sig genom projektområdet.

2021-06-23

551-4614-2021

Asknätfjärilen reproducerar sig i en tidig successionsfas efter att skogsmiljöer har omfattats av någon typ av störning. Enligt "Åtgärdsprogram för asknätfjäril" (Naturvårdsverket 2008) bör sådana ytor vara så pass öppna att potentiella värdväxter – olvon eller ask – är oavbrutet solexponerade minst 6 timmar i sträck, inte vara större än 0,5 ha och dessutom omges av vindskyddande träd i alla riktningar samt ha en konstant markfuktighet genom rörligt, ytligt markvatten eller hög grundvattennivå utan översvämningsrisk. Man anger dessutom att etablerade ytor (uppkomna efter störning) fungerar som lämpliga livsmiljöer i maximalt 10 – 25 år. Miljöer som uppfyller samtliga dessa krav noterades inte inom projektområdet. Däremot finns ett antal ytor som med vissa, smärre skötselinsatser sannolikt skulle kunna bli lämpliga reproduktionsmiljöer för asknätfjärilen.

Då asknätfjärilen i ett hydrologiskt perspektiv inte är beroende av vattenmiljöerna i sig utan snarare det mikroklimat som skapas av bäckar och översilning, bedöms inga negativa konsekvenser uppstå för fjärilen som en konsekvens av vägbyggnation eller uppförande av vindkraftverk så länge hänsyn till hydrologin beaktas. Små temporära effekter av grumling i vattendragen kan förväntas under själva anläggningsfasen men detta kan inte förväntas ge effekter på asknätfjärilen.

Hydrologi

Ytvattnet i området utgörs huvudsakligen av små skogsbäckar eller diken. I projektområdets norra del rinner ytvatten med topografin mot Södra Brunnsjön eller Munkhyttebäcken som rinner vidare österut. I södra delen rinner ytvattnet mot Spångbäcken och dels vidare mot Stora Gålsjön.

Se s. 14 för mer information kring hydrologi och anläggande av vägar och vindkraftverk.

Fågel

Inventering av fågel har skett vid flera tillfällen under 2017. Det har även gjorts en bedömning av den kumulativa effekten av sökt vindkraftspark och vindkraftspark Siggebohyttan.

Sedan tidigare finns en känd spelplats för tjäder och verk 5 är placerat ca 380 m till ytterkant av spelplatsens kärna. Verk 6 är placerat ca 290 m till ytterkant av spelplatsens kärna. Avstånden bedöms som tillräckliga av bolaget för att eventuell påverkan på tjäder ska bedömas som ringa.

Storlom häckar i Stora Gålsjön ca 1,2 km söder om närmaste planerade verk. Uppgifter finns även om häckning i Södra Brunnsjön, ca 0,9 km till närmaste verk. Smålom häckar i flera tjärnar i området och avståndet är för några tjärnar under 1 km. bedömningen är att avstånden mellan potentiella häckningsvatten och vindkraftverk är tillräckliga och betryggande för att inte störa, hindra eller tränga undan storlom eller smålom. Bolaget bedömer att det kan finnas en kumulativ påverkan på storlom, men att påverkan kommer från Siggebohyttans verk som står

2021-06-23

551-4614-2021

närmast Södra Brunnsjön.

Fladdermöss

Inventering av fladdermöss har genomförts som visar att området inte hyser några ovanliga eller på annat sätt skyddsvärda arter.

Yttranden

Vid handläggningen hos Länsstyrelsen i ärende 551-2957-2018 yttrade sig Naturskyddsföreningen i Lindesberg, Länsstyrelsen, Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen, Samhällsbyggnadsnämnden Bergslagen, Försvarsmakten och Trafikverket.

Förtydliganden från bolaget angående hydrologi i provningen hos Mark- och miljödomstolen

De skyddade fjärilarna som lever i närområdet till den planerade vindkraftsanläggningen är uttorkningskänsliga och därmed beroende av hydrologin i sin omgivning för sin överlevnad. Bolaget har anlitat Sweco och Mitta Geoteknik för att utreda de hydrologiska och hydrogeologiska förhållandena i området. Sweco anger att förändringarna avseende vattenhalt i den omättade zonen samt grundvattenbildningen är mycket marginella. Man har även tittat på alternativet att utesluta alla typer av markingrepp inom Spångabäckens avrinningsområde. Sweco konstaterar att ”förutsatt att uppbyggnaden av vägar och dränering av dessa projekteras på ett korrekt sätt, bedöms uppförandet av anläggningen ej ha negativ påverkan på markvattenrörelserna och markfuktigheten i området”.

På inrådan av Pro Natura har åtgärder vidtagits vad gäller påverkan på asknätfjärilen och dess förekomst. I sin slutrapport bedömer Pro Natura att inga negativa konsekvenser uppstår för fjärilen som en konsekvens av vägbyggnation eller uppförande av vindkraftverk, så länge vissa hänsyn till hydrologin beaktas. Dessa hänsyn är att en planerad vägsträckning var olämplig, vilket gjorde att den flyttades i ett tidigt skede. Vidare anges att det i sydligaste delen är av stor vikt att anläggning av väg och vindkraftverk, vindkraftverk fem med tillhörande väg, sker på ett sådant sätt att inte påverkan vid anläggning eller avrinning av ytvatten sker eftersom dessa är placerade nära en potentiell miljö för asknätfjäril.

För att helt eliminera eventuella oklarheter kring dessa frågor kan vindkraftverk fem uteslutas, samt vindkraftverk tre och fyra placeras enligt alternativ 3b och 4b.

Sweco anger att grundvattnet ej bedöms bli påverkat av anläggandet av skogsbilvägar, varken permanent eller under anläggningstiden. I senare upprättad promemoria skriver de att ”förutsatt att uppbyggnaden av vägar och dränering av dessa projekteras på ett korrekt sätt, bedöms uppförandet av anläggningen ej ha negativ påverkan på markvattenrörelserna och markfuktigheten i området”.

2021-06-23

551-4614-2021

Vägutformningen kommer att anpassas i varje enskilt läge för att möjliggöra lokal infiltration av nederbörd och se till att inte markvatten eller grundvatten avleds. Av bolagets kompletteringar framgår att ”delar av nya vägar kan komma att behöva passera några områden med tunt jordtäckte. Här anläggs i första hand genomsläpplig vägbank, så kallad flytande väg, ovanpå marken utan diken, vilket minimerar påverkan på vattengenomströmningen och inte påverkar grundvattennivån. Grundvattnet bedöms ej bli påverkat av anläggandet av vägar, varken permanent eller vid anläggningstiden, då sträckningen är på torr mark ovanpå moränryggarna i området, samt att grundläggningen av vägen ej är på sådant djup där grundvatten kan påverkas.” Vid planering av vägar har bolaget även använt Skogsstyrelsen som rådgivare för undvikande av hydrologisk påverkan. Uppförandet av nya vägar kan istället ha en positiv effekt på förekomsten av asknätfjäril. I Pro Naturas rapport anges att det i inventeringen inte noterats några spånader av asknätfjäril och inte heller inom projektområdet noterats miljöer som idag är lämpliga för asknätfjäril. De skriver däremot att en förstärkning av skogsbilvägnätet möjligen kan få en positiv effekt på asknätfjärilens möjlighet att förflytta sig inom projektområdet.

Området är idag ett intensivt brukat område för skogsbruk, vilket i sig kan medföra eventuell påverkan på hydrologin. Vid placeringen av verk tre finns en befintlig hårdgjord och grusad plan som skapats för skogsbruket och som därmed kan användas även som kranplats och uppställningsyta inom ramen för vindkraftsprojektet.

Bolaget har under processen varit positiv till eventuella justeringar och undersökt och redovisat alternativa möjligheter och placeringar av verk. Som ett extra försiktighetsmått föreslår bolaget att tillståndsgivande myndighet som villkor för verksamhetens bedrivande kan ange att inga markingrepp får göras inom Spångabäckens avrinningsområde. Detta skulle innebära att verk fem i sin helhet utesluts ur anläggningen. Vidare kan vindkraftverk tre och fyra omplaceras till närliggande höjdåsar inom sitt toleransområde, placering 3b och 4b. Väg flyttas då även till placering med god marginal utanför avrinningsområdet. Detta medför att hela vindkraftsparken inklusive vägar befinner sig utanför avrinningsområdet för Spångabäcken.

Enligt Sweco utgör den totala ytan för anläggningsytorna och uppställningsytorna per vindkraftverk endast <0,1 % av arean till Spångabäckens avrinningsområde och förändringarna avseende vattenhalt i den omrättade zonen samt grundvattenbildningen är därför mycket marginella. Med föreslagen justering befinner sig hela anläggningen utanför avrinningsområdet.

I samband med provningen hos mark- och miljödomstolen har följande framkommit angående anläggande av vägar och uppställningsytor:

Ny tillfartsväg planeras från norr, längs befintlig kraftledningsgata till verk 1 och vidare till verk 2 och 3c. Vägarna behöver ha en bredd om cirka 4,5 meter. Den

2021-06-23

551-4614-2021

första delsträckan (räknat från norr) omfattar drygt 1 600 m och den andra delsträckan österut till verk 3c cirka 500 m. Flertalet av vägarna är nya vägar.

Ingen schaktning planeras när uppställningsytorna anläggs förutom att större stenar, stubbar och förnan av organiskt material grävs bort.

Vid behov breddas vägarna till 4,5 meter. Vägarna anläggs i huvudsak på torr mark ovanpå moränryggarna. Grundläggningen sker ytligt, ovan befintliga grundvattennivåer. Vägar anläggs genom att vegetation tas bort och geonät placeras direkt på befintlig mark, som sedan byggs på med krossmaterial, förstärkningslager och bärlager. På toppen av vägen används bärlager om 0-32, istället för väggrus 0-16, för att bibehålla infiltrationen i vägen. Det anläggs inga nya djupa diken.

Bolaget kommer generellt eftersträva att eventuella ersättningsmassor ska ha samma hydrauliska egenskaper som det naturliga materialet (sandig morän) för att efterlikna de nuvarande förhållandena.

Vid områden med tunt jordtäckte kommer vägarna att anläggas som en flytande väg. Det innebär att vägen läggs ovanpå marken utan vägdiken, med en vägbank som är genomsläpplig. Med den här tekniken minimeras påverkan på vattengenomströmningen genom att vattnet rinner ner genom vägbanken istället för att vattnet rinner av vägen. Vattnet kan sedan bilda grundvatten på samma sätt som om vägen inte funnits. Grundvatten hindras inte från att strömma under vägen i marken, inte heller där grundvattennivån ligger nära markytan.

Bolaget har redovisat bl.a. följande avseende anläggande av vindkraftverk med uppställningsytor. Verk 1b och 2 anläggs genom s.k. gravitationsfundament och verk 3c ska vara bergförankrad. Till respektive verk hör en uppställningsyta om 1 400-1 800 kvadratmeter. Dessa ytor har en undergrund av sandig morän och ytligt berg, vilket gör att det inte krävs schaktning, förutom att större stenar, stubbar och förnan av organiskt material tas bort. Efter att ytan jämnats ut läggs en genomsläpplig geonät och därefter ett förstärkningslager som utgör ett bärlager; något tätt slitlager påförs inte. Nya massor läggs ovanpå befintlig morän, vilket innebär att den omättade zonen kommer att bli mäktigare. Ytorna kommer ha liknande hydrauliska egenskaper som befintliga massor (sandig morän).

Motivering till beslutet

Miljökonsekvensbeskrivning

Mark- och miljödomstolen har i dom den 14 december 2020 mål nr M 7863-19 bedömt att miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller kraven i 6 kap. miljöbalken så att den specifika miljöbedömningen ska kunna slutföras. Under handläggningen av ansökan har bolaget gjort betydande kompletteringar i bl.a. frågor om påverkan på Natura 2000-områden och artskyddade fåglar. Dessa kompletteringar ligger

2021-06-23

551-4614-2021

inom ramen för vad som enligt praxis godtas med beaktande av kravet på att genomföra samråd inför ansökan om tillstånd.

Tillåtlighet

Kommunens tillstyrkan

Enligt 16 kap. 4 § miljöbalken får tillstånd till en anläggning för vindkraft endast ges om den kommun där anläggningen planeras har tillstyrkt det.

Lindesbergs kommun har i beslut den 28 mars 2019 tillstyrkt ansökan om uppförande av vindkraftverken.

Tillståndets omfattning

Bolagets verksamhet är tillståndspliktig enligt 21 kap. 14 § samt kod 40.95 B i miljöprövningsförfordning (2013:251). Koden innebär tillståndsplikt för ”verksamhet med sju eller fler vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation), om vart och ett av vindkraftverken inklusive rotorblad är högre än 120 meter.”

Tillståndet omfattar tre vindkraftverk (verk 1b, 2 och 3c) med en total höjd av 220 meter i enlighet med Mark- och miljödomstolens dom den 14 december 2020 mål nr M 7863-19.

I samband med prövningen hos mark- och miljödomstolen har bolaget justerat koordinaterna för de tre verken:

Vindkraftverk	N (SWEREF 99 TM)	E (SWEREF 99 TM)
1b	6607392	506189
2	6606845	506298
3c	6606656	506797

Val av plats

Enligt 2 kap. 6 § första stycket miljöbalken ska för verksamhet som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde, väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Enligt 2 kap. 6 § andra stycket miljöbalken ska bestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken tillämpas endast i de fall som gäller ändrad användning av mark- eller vattenområden.

Verksamheten innebär ändrad markanvändning. Den planerade verksamheten ligger inom ett område som pekats ut som riksintresse för vindbruk.

Mark- och miljödomstolen har i sin dom den 14 december 2020 mål nr M 7863-19 bedömt att de störningar de tre vindkraftverken kan ge upphov till i form av buller, skuggning och hinderbelysning inte utgör hinder mot tillåtlighet. Mark-

2021-06-23

551-4614-2021

och miljödomstolen bedömt att det inte finns något hinder mot verksamheten avseende de tre vindkraftverken 1b, 2 och 3c vid en prövning enligt 2 kap. 2, 4 och 5 §§ miljöbalken eller bestämmelserna om miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken.

Natura 2000

I närheten av projektområdet finns Natura 2000-områdena Munkhyttan, Spångabäcken och Spångabäcken norra. Av bevarandeplanen för Natura 2000-området Munkhyttan framgår att det prioriterade bevarandevärdet är populationerna av ask- och vädnetfjäril, arterna är hotade habitatarter och prioriterad åtgärd är fortsatt skötsel av fjärilens habitat.

Enligt praxis kan verksamhet som planeras utanför Natura 2000-områden ha en sådan påverkan på ett Natura 2000-område att kravet på tillstånd aktualiseras. Enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken krävs tillstånd för att bedriva verksamhet som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Mark- och miljödomstolen har i sin dom den 14 december 2020 bedömt att det finns förutsättningar att lämna ett sådant tillstånd, eftersom utredning ger stöd för att fjärilarterna inte kommer att skadas av verksamheten. Mark- och miljödomstolen har i domen även konstaterat att det inte krävs någon dispens från artskyddsförordningen för att anlägga och driva vindkraftverken. Tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken ska därför lämnas.

Villkor

Allmänna villkoret (villkor 1)

Villkoret syftar till att binda bolaget vid de åtaganden som gjorts i ansökan och under ärendets handläggning. Det innebär att bolagets åtaganden och utfästelser blir bindande även om de inte kan kopplas till något specificerat villkor.

Vindkraftverkens placering (villkor 2)

Placeringen av vindkraftverken finns angivna på karta, bilaga 1. Flyttmånen om 50 meter är fastslagen av mark- och miljödomstolen.

Slutlig placering av vindkraftverk, väg- och ledningsdragningar m.m. (villkor 3-8)

Villkor 3 föreskrivs för att säkerställa att anläggandet utförs i enlighet med tillståndet och minimerar risken för påverkan på natur- och kulturvärden.

I och med närheten till Natura 2000-områdena Munkhyttan, Spångabäcken och Spångabäcken norra som är habitat för bland annat den hotade asknetfjärilen är det mycket viktigt att bolaget minimerar risken för påverkan på hydrologin i området i samband med anläggande av vägar samt vindkraftverk.

2021-06-23

551-4614-2021

Villkor 4-8 syftar främst till att minska påverkan på hydrologin. Bolaget lämnade under prövningen hos mark- och miljödomstolen förslag på skyddsåtgärder som domstolen har bedömt kan villkorsregleras.

Villkor 7 är i enlighet med mark- och miljödomstolen bedömning. Syftet med villkoret är att möjliggöra lokal infiltration av nederbörd och se till att markvatten eller grundvatten inte avleds.

Villkor 8 är i enlighet med vad bolagets godtagit som villkor under prövningen hos mark- och miljödomstolen och som domstolen bedömer ska villkoras.

Vindkraftverkens utformning och belysning (villkor 9-10)

För att vindkraftverkens påverkan på landskapsbilden ska bli så liten som möjligt är det viktigt att färgskalan anpassas och att verken inte förses med iögonfallande reklam m.m. Transportstyrelsen är den myndighet som beslutar om regelverket kring hinderbelysning, med utgångspunkt för flygfartens säkerhet. Reglerna finns beskrivna i föreskriften TSFS 2010:155, omtryck 2013:9. Bolaget har att följa föreskriften och ansvarar för att kraven efterlevs. För att minimera risken för olägenheter på grund av hinderbelysningen på vindkraftverken ska belysningen reduceras och avskärmas så mycket som gällande föreskrifter om hinderbelysning medger.

Buller (villkor 11)

De föreskrivna nivåerna är de som normalt föreskrivs som villkor. Det har i ärendet inte framkommit några skäl som motiverar strängare eller mildare krav än dessa.

Skugga (villkor 12)

Flera av de störningar som vindkraftverk kan ge upphov till är av visuell art. För att minimera dessa effekter fastställer Miljöprövningsdelegationen därför villkor för skuggor. Det ankommer på bolaget att ha en sådan utrustning så att det går att kontrollera att begränsningsvärden i villkor inte överskrids. I enlighet med praxis fastställs den maximala rörliga skuggbildningen till 8 timmar per år vid störningskänslig plats. Detta villkor innebär att verk som kan överskrida fastställda tider måste utrustas med någon form av automatik som reducerar skuggtiden.

Kemikalier (villkor 13)

Det är viktigt att förvaring, lagring och hantering av kemiska produkter och farligt avfall sker på ett betryggande sätt och i övrigt så att eventuellt spill och läckage kan samlas upp och omhändertas på ett ur miljösynpunkt lämpligt sätt.

2021-06-23

551-4614-2021

Iskast m.m. (villkor 14)

Vintertid finns viss risk för att is bildas på verkens turbiner. Isen kan lossna under gång och slungas iväg. Därför fastställer Miljöprövningsdelegationen ett villkor om att skyltar ska sättas upp för att informera om risken för iskast vid vissa väderomständigheter.

Kontrollprogram (villkor 15)

Enligt förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll ska en verksamhetsutövare fortlöpande och systematiskt undersöka och bedöma riskerna med verksamheten från hälso- och miljösynpunkt. Resultatet ska dokumenteras. Miljöprövningsdelegationen bedömer att detta lämpligen kan ske i form av ett kontrollprogram och fastställer därför ett villkor för detta.

Återställning och efterbehandling (villkor 16-17)

För att säkerställa att vindkraftverken monteras ner och platserna efterbehandlas fastställer Miljöprövningsdelegationen villkor för detta. Om verken kommer att bytas ut mot nya verk ska en ny provning ske enligt de regler som då gäller.

Ekonomisk säkerhet (villkor 18)

Enligt 16 kap. 3 § första stycket miljöbalken får tillstånd för sin giltighet göras beroende av att den som avser att bedriva verksamheten ställer säkerhet för kostnaderna för det avhjälpande av en miljöskada och de andra återställningsåtgärder som verksamheten kan föranleda.

Syftet med ställande av säkerhet är att skydda samhället från risken för att behöva stå för kostnaden för efterbehandling i en situation där verksamhetsutövaren inte kan fullfölja sina åligganden. Det ligger i sakens natur att det är svårt att ha någon uppfattning om den exakta kostnaden för nedmontering av vindkraftverken någon gång i framtiden.

För ansökt verksamhet bedömer Miljöprövningsdelegationen att behov av säkerhet finns. Det finns i dagsläget ingen fast praxis för med vilket belopp som säkerhet ska ställas för de olika typerna av vindkraftverk. Bolaget har beräknat avvecklingskostnaderna till 305 000 kr per verk. Verken har en totalhöjd på upp till 220 m. Denna storleksordning för verken föranleder både mer omfattande efterbehandlingsåtgärder och andra återställningsåtgärder.

Det belopp som har föreslagits av bolaget kan inte anses vara betryggande i förhållande till de återställningsåtgärder som kan bli aktuella i detta fall.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att rimlig säkerhet i detta fall ligger på ett belopp om 1 000 000 kr per verk för att täcka kostnaden för nedmontering samt återställningskostnader, vilket är i linje med vad som ställts krav på i flera liknande fall. En säkerhet på totalt 3 000 000 kr ska därför ställas. För att säkerställa att säkerheten i framtiden ska motsvara kostnaden för återställning ska säkerheten indexregleras. Säkerheten ska ställas och godkännas av

2021-06-23

551-4614-2021

Miljöprövningsdelegationen innan tillståndet tas i anspråk och anläggningsarbeten påbörjas.

Ett viktigt krav på en säkerhet är att den ska vara tillgänglig för tillsynsmyndigheten, d.v.s. enkel att realisera och utnyttja när den behöver tas i anspråk. Säkerheten bör lämpligen bestå av garanti från bank eller annat kreditinstitut eller medel insatta på konto, spärrat för Länsstyrelsens räkning.

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen får med stöd av 19 kap. 5 § första stycket 9 och 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken överlåta åt tillsynsmyndigheten att fastställa villkor av mindre betydelse.

Miljöprövningsdelegationen anser att tillsynsmyndigheten ska ha möjlighet att vid behov fastställa ytterligare villkor avseende:

1. Slutlig placering av vindkraftverken och anläggande av vägar enligt villkor 3-8
2. Varningsskyltars placering enligt villkor 14
3. Återställning enligt villkor 16
4. Avveckling av vindkraftverk enligt villkor 17

Mot bakgrund av ovanstående, och då villkoren kan anses vara av mindre betydelse, delegerar Miljöprövningsdelegationen till tillsynsmyndigheten att fastställa villkor inom dessa områden.

Övriga överväganden

Enligt 19 kap. 5 § första stycket 12 och 22 kap. 28 § första stycket miljöbalken får Miljöprövningsdelegationen, när det finns skäl till det, förordna att tillståndet till verksamheten får tas i anspråk även om det inte har vunnit laga kraft.

Det har inte framförts några invändningar mot bolagets yrkande om verkställighetsförordnande. Med hänsyn till det och att Mark- och miljödomstolen i sin dom den 14 december 2020 avgjort tillåtligheten bifalls bolagets yrkande.

Bolaget yrkar på en tillståndstid av 40 år. Miljöprövningsdelegationen bedömer dock att tillståndstiden ska sättas till 35 år som är i enlighet med praxis.

Information

Detta tillstånd befriar inte bolaget från skyldigheten att iaktta vad som gäller enligt andra bestämmelser för den anläggning eller verksamhet som tillståndet avser.

2021-06-23

551-4614-2021

Hur man överklagar

Den som vill överklaga beslutet ska skriva till Länsstyrelsen i Örebro län. Ange vilket beslut som överklagas, t ex genom att ange beslutets diarienummer. Skriv också vilken ändring i beslutet som begärs och varför det ska ändras.

Skrivelsen ska ha kommit in till Länsstyrelsen **senast den 28 juli 2021**, annars kan överklagandet inte prövas.

Länsstyrelsen skickar överklagandet vidare till Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt för prövning. Ytterligare upplysningar lämnas av Länsstyrelsen.

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Örebro län. I beslutet har deltagit Björn Pettersson, ordförande och Jonas Söderlund, miljösakkunnig. Ärendet har beretts av Eva-Marie Jansson, miljöhandläggare.

Bilagor

1. Karta med koordinater
2. Vägar och montageplatser/fundamentsplatser: åtgärder för att behålla den naturliga vatteninfiltrationen samt karta som visar vägdragningar

Kopia till:

Lindesbergs kommun: kommun@lindesberg.se

Samhällsbyggnadsnämnden Bergslagen: info@sb-bergslagen.se

Naturvårdsverket: registrator@naturvardsverket.se

Havs- och vattenmyndigheten: havochvatten@havochvatten.se

Vindbrukskollen: LST-RB-Vindbrukskollen

Försvarmakten: exp-hkv@mil.se

Trafikverket: trafikverket@trafikverket.se

Naturskyddsföreningen Lindesberg: jesper@hansson.tc

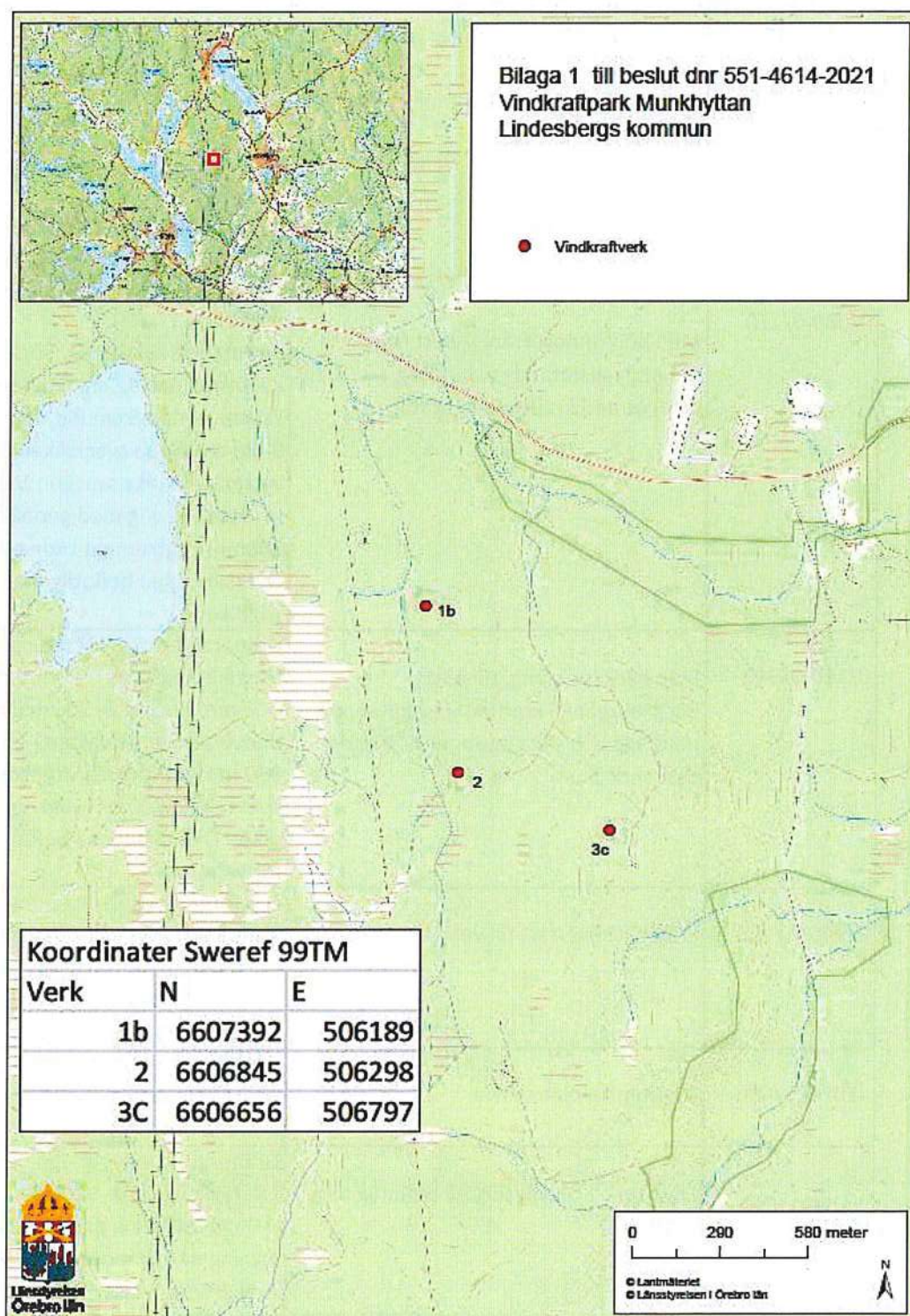
Samhällsbyggnadsförvaltningen Bergslagen (aktförvarare): Prästgatan 6, 711 30 Lindesberg

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på:

www.lansstyrelsen.se/dataskydd

Bilaga 1 Karta med koordinater

2021-06-23

551-4614-2021

Bilaga 2 Vägar och montageplatser/fundamentsplatser: åtgärder för att behålla den naturliga vatteninfiltrationen samt karta som visar vägdragningar

2020-10-19	Målnummer: M 7863-19 Komplettering av: Åtgärder för att behålla den naturliga vatteninfiltrationen, genom vägkroppen till omgivande mark.	
Längdsträcka i m	Avsnitt	Beskrivning av, åtgärder för att behålla den naturliga vatteninfiltrationen, genom vägkroppen tillomgivande mark
0/000-0/110	Med början norrifrån. Avfart från befintlig anslutande asfaltsväg T 773, till dike, utmed kraftledningsgatan	Dränerande väg. Trumma 300mm i dike på befintlig anslutande asfaltsväg. Första 90 m avtagning av förnan och 42 cm Förstärkningsgrus 0-70mm, sedan 8 cm Bärlager 0-35mm. Endast 0- 20 cm djupa svackdiken föratt undvika vatten i enstaka svackor. Vid svackan 90- 110 m, flytande väg med geonät i botten och 600mm vägtrumma i korsande diket. Översilning på befintlig mark, i stället för vägdiken.
0/110-0/940	Från bäckövergång, till nästa bäckövergång i kraftledningsgatan, på höjdrygg och sista biten, ner i skogen mot verk 1	Dränerande väg. Avtagning av förnan 42 cm förstärkningsgrus 0-70mm och 8 cm bärlager 0-35mm,Endast 0- 20 cm djupa diken, för att undvika stående vatten i enstaka svackor. Vid 930 m Flytande väg vid dike, med geonät i botten och 600mm vägtrumma i korsande diket. Översilning på befintlig mark i stället för vägdiken.
0/940- 1/020	Från bäcköverfart till verk 1	Dränerande väg. Avtagning av förnan, 42 cm förstärkningsgrus 0-70mm och 8 cm bärlager 0-35. Endast 0- 20 cm djupa diken för att undvika stående vatten i enstaka svackor.
1/020- 1/090	Monteringsplan verk 1	Dränerande plan. Avtagning av förnan, 42 cm förstärkningsgrus 0-70mm och 8 cm bärlager 0-35mm,inga diken
1/090-1/690	Från verk 1 till vägsäl på befintlig väg, vid verk 2	Dränerande väg. Avtagning av förnan, 42 cm förstärkningsgrus 0-70mm och 8 cm bärlager 0-35, översilning på befintlig mark, ensidig lutning av väg motöster. Viktig sträcka för dränerande väg är 1/290- 1/650, på grund av grundvattenavrinningen.

0/000-0/080	Befintlig väg, mot verk 2	Befintlig väg breddas med dränerande material och diken behåller sitt befintligt djup. Skogsbilväg efter befintlig vändplan ersätts av flytande dränerande väg, med 42 cm förstärkningsgrus 0-70mm och 8 cm bärlager 0-35mm.
0/080-0/110	Stickväg in till verk 2	Dränerande väg. Avtagning av förnan, 42 cm förstärkningsgrus 0-70mm och 8 cm bärlager 0-35mm, 0-20 cm djupa diken endast för att undvika stående vatten i enstaka svackor.
0/110-0/190	Monteringsplan verk 2	Dränerande plan. Avtagning av förnan, 42 cm förstärkningsgrus 0-70mm och 8 cm bärlager 0-35mm, inga diken
0/000-0/060	Från vägshål verk 2 till Stickväg mot verk 3b, första biten på befintlig väg	Befintlig väg breddas med dränerande material och diken behåller sitt befintligt djup. Skogsbilväg efter befintlig vändplan ersätts av flytande dränerande väg, med 42 cm förstärkningsgrus 0-70mm och 8 cm bärlager 0-35mm.
0/060-0/0460	Stickväg från vägshål på befintlig väg, vid verk 2 till verk 3b	Dränerande väg. Avtagning av förnan, 42 cm förstärkningsgrus 0-70mm och 8 cm bärlager 0-35, översilning på befintlig mark, ensidig lutning av väg mot nordöst. Viktig sträcka för dränerande väg är 0/050-0/290, på grund av grundvattenavrinningen.
0/460-0/480	Sista biten mot verk 3b, på befintlig väg	Befintlig väg breddas med dränerande material och diken behåller sitt befintligt djup. Skogsbilväg efter befintlig vändplan ersätts av flytande dränerande väg, med 42 cm förstärkningsgrus 0-70mm och 8 cm bärlager 0-35mm.
0/480-0/560	Montageplatsen verk 3b	Dränerande plan. Avtagning av förnan, 14-30 cm förstärkningsgrus 0-70mm och 8 cm bärlager 0-35mm, inga diken

